

---

**Шифра и назив предмета: 0048.11 Еколшки менаџмент**  
**Обим наставе у бодовима: 6 ЕСПБ**  
**Семестар: IV или VI ( зависно од студијског програма )**

**Фонд часова за предавање, вежбе и ДОН:**

- недељно : 2 + 2 + 0
  - укупно : 30 + 30 + 0 = 60
- 

### **Потребна предзнања**

За уешно савладавање програма потребно је претходно положити испите из предмета Физика са мерењима и Машински материјали.

### **Метод рада и облици наставе**

Настава из овог предмета се одвија кроз предавања и вежбања.

Предавања теоријски обрађују наставну материју, од уводних појмова до суштинских чињеница, уз уважавање сличности и истоветности примера из праксе, затим закључних разматрања о материји и примени материје у пракси.

Вежбе чине израда рачунских и самосталних задатака, као и припрема за предиспитни и завршни тест.

### **Реализација програма до испита и вредновање предиспитних обавеза**

Студент је обавезан да присуствује предавањима и адиторним вежбама на мин. 80 % часова и практичним вежбама (ДОН) на мин. 80% часова и да при томе испоље одређене активности током часова.

У евиденциони образац уписују се присуство студента на вежбама и остварени поени предиспитних обавеза. Успешно реализоване предиспитне обавезе се вреднују у следећем распону поена:

Колоквијум, предиспитни тест, ЕМ: Т-01, носи од 14 до 25 поена

Самостални задатак, ЕМ : СЗ-01, носи од 16 до 30 поена

### **Колоквијуми**

Тестови имају за циљ да провере знање студента, да им укажу на пропусте у савлађивању материје предмета, да их мотивишу да стекну потребне основе неопходне за наставак праћења предавања и вежби из предмета.

Тест **ЕМ: Т-01** - се одржава осме недеље и садржи основне појмове и дефиниције заштите животне средине, врсте и класификације загађујућих и отпадних материја, методе и технике, као и поступке и уређаје пречишћавања ваздуха и вода, врсте и карактеристике чврстог отпада, као и управљање чврстим отпадом..

Структуру теста чине десет проблема, задатака, од којих је сваки релативно вреднован у односу на цео тест. Вредновани постигнути резултати улазе у коначну оцену из овог предмета.

## Испит, начин полагања и формирање коначне оцене

Завршни део испита или Тест **ЕМ: Т-02** садржи принципе, прописе, протоколе и примену стандарда ISO 14000 у организацијама, модел управљања заштитом животне средине, израду потребних докумената и еколошких пројеката који регулишу понашање радне организације према околини са еколошког аспекта, затим прикупљање, транспорт и третман комуналног отпада и друго из програма предмета што није обухватио први тест **ЕМ : Т – 01**. Структуру теста чине десет проблема, задатака, од којих је сваки релативно вреднован у односу на цео тест.

Услов за излазак на завршни део испита је уредно похађање наставе и успешно завршене све предиспитне обавезе. Испит се полаже писмено као тест ЕМ : Т -02 и ради се три часа (135 мин.) без коришћења литературе.

Завршни део испита, други тест, ЕМ: Т-02, вреднује се поенима у распону од **25 до 45 поена**.

Студент је положио испит и квалификовао се за формирање коначне оцене ако је на завршном делу испита остварио најмање 25 поена.

Коначна оцена се формира, у складу са Правилником о студијама, на основу збира поена остварених на предиспитним обавезама и испиту на следећи начин:

оцена 10 (95-100 поена); 9 (85-94); 8 (75-84); 7 (65-74); 6 (55-64) и 5 (<55).

## Литература

Основна:

1. Димитријевић, П., и др., Еколошки менаџмент, Принципи управљања заштитом животне средине, Висока инжењерска школа струковних студија, Београд - Земун 2015
2. Димитријевић, П., Димитријевић, Д., Технике еколошког инжењерства, Принципи управљања и технике подршке заштити животне средине, Београд - Земун 2010
3. Серија стандарда ISO 14000

Допунска:

1. Серија стандарда ISO 9000
  2. Закон о заштити животне средине, Сл. гласник РС, број 66/91
  3. Часопис за унапређење квалитета КВАЛИТЕТ, Пословна политика, Београд – Земун.
  4. Национални научно – стручни часопис МЕНАЏМЕНТ ТОТАЛНИМ КВАЛИТЕТОМ, ЈУСК, Београд
  5. Документација система квалитета и заштите животне средине изведених и примењених решења у пракси.
  6. Кубуровић, М., Петров, А., Заштита животне средине, СМЕИТС, Машински факултет, Београд 1994.
-

## **Корисне информације за студенте које се односе на организацију и спровођење вежби**

Врсте вежби:

-аудиторне	15
-самостални задатак	1

*Аудиторне вежбе* су једним делом везане за разјашњење материје са предавања, затим, за рачунске вежбе у вези анализе и оптимизације прикупљања, транспорта и депоновања отпада, затим, параметара пречишћавања вода и др. Другим делом представљају самосталну израду еколошких докумената, затим припрему за реализацију самосталних задатака, као и израду примера и тестова, објашњења и упутства за предиспитни и завршни тест. Активности студената на вежбама се вреднује.

*Самостални задатак* је везан за разматрање, анализу и примену међународних стандарда серије ИСО 14000 за дефинисање, формирање и имплементацију система управљања заштитом животне средине, затим за израду основних докумената, пословника, процедура, упутстава и записа ради реализације политике и циљева заштите животне средине, такође, разматрање еколошких пројеката и израду концепата пројеката у вези сигурности производа и услуга са аспекта квалитета животне средине, и сл. Задатак се ради тимски, уз припремљену презентацију пред другим студентима и формиране верзије на папиру и електронској форми. Задатак се делом ради на часовима вежби уз контролу наставника а делом у оквиру самосталног рада. У вредновање рада улази тачност и квалитет урађене верзије, као и начин и квалитета презентације рада.

### **Консултације са студентима**

Консултације се спроводе појединачно или са мањим бројем студената. На консултацијама наставник је на располагању студентима, зависно од њихових потреба и интересовања за: давање упустава о приступу учењу, давање додатних објашњења у вези израде самосталних, пројектних и практичних задатака, уз упућивање на правилно коришћење литературе, додатна објашњења по питању предиспитних обавеза, начину полагања испита и томе сл.

Консултације се обављају по правилу у кабинету за наставу према распореду консултација који се објављује на огласној табли Школе.

14.01.2016.

Др Петар В. Димитријевић, дипл. инж. маш.